

علوم و فنون ادبی ۱

۱- براساس تقسیم‌بندی ملک‌الشعرا بهار، سبک‌های ادبی به ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- (۱) ترکستانی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه - معاصر
(۲) خراسانی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه - معاصر
(۳) خراسانی - هندی - عراقی - مشروطه - بازگشت - معاصر
(۴) ترکستانی - هندی - عراقی - بازگشت - مشروطه - معاصر

۲- در کدام گزینه، نام سبک‌ها به ترتیب براساس «هدف، قلمرو دانشی، محیط جغرافیایی و موضوع» آمده است؟

- (۱) فلسفی - تعلیمی - آذربایجانی - حماسی
(۲) فکاهی - علمی - خراسانی - عرفانی
(۳) حماسی - علمی - آذربایجانی - عرفانی
(۴) تعلیمی - عرفانی - غزنوی - حماسی

۳- همهٔ گزینه‌ها از ویژگی‌های ادبی سبک شعر خراسانی است؛ به‌جز:

- (۱) شکل‌گیری تدریجی قالب‌های مسطّ، ترجیع‌بند و مثنوی
(۲) استفاده از تشبیه حسی در توصیف پدیده‌ها
(۳) ساده بودن قافیه و ردیف اشعار این دوره
(۴) سادگی اشعار پندآموز و اندرزگونهٔ این دوره

۴- آثار کدام گزینه همگی متعلق به دورهٔ غزنوی و سلجوقی است؟

- (۱) تاریخ بیهقی، تاریخ بلعمی، سفرنامهٔ ناصر خسرو
(۲) سیاست‌نامه، کیمیای سعادت، کشف‌المحجوب
(۳) قابوس‌نامه، التفهیم، تاریخ بیهقی
(۴) ترجمه تفسیر طبری، سیاست‌نامه، تاریخ بلعمی

۵- در همه ابیات ویژگی‌های زبانی شعر خراسانی مشاهده می‌شود؛ به‌جز:

- (۱) حکیمان را چه می‌گویند چرخ پیر و دوران‌ها / به سیر اندر ز حکمت بر زبان مهر و آبان‌ها
(۲) کمان آزن‌دک شد ژاله تیر / گل غنچه پیکان، زره آبگیر
(۳) هر باد که از سوی بخارا به من آید / با بوی گل و مشک و نسیم سمن آید
(۴) متناسب‌اند و موزون حرکات دلفریب / متوجه است با ما سخنان بی‌حسبیت

۶- ویژگی‌های زبانی متن زیر، در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

«و نوح را نخست که به کشتی اندر نشست از کوفه نشست. پس کشتی برفت و بر زمین مگه شد و گرد حرم طواف کرد و پس به سوی مگه شد و چون شش ماه تمام بود، کشتی بر سر کوه جودی نشست.»

- (۱) کاربرد «را» در جای نشانه مفعولی - کاربرد فعل «شد» به معنای «رفت» - سادگی زبان نثر
(۲) عدم به‌کارگیری «را» به‌عنوان نشانه مفعولی - کاربرد فعل «شد» به معنای «رفت» و «رسید» - کاربرد فعل «بود» به معنای «شد»
(۳) سادگی زبان نثر - کاربرد فعل «شد» در معنای اصلی آن - استفاده از واژه‌های عربی بیشتر از فارسی
(۴) کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم - کاربرد «را» در جای نشانه مفعولی - کاربرد فعل «شد» در معنای اصلی آن

۷- تقطیع هجایی کدام مصراع درست نیست؟

- (۱) عرض و مال از در میخانه نشاید اندوخت: (ع ر ض / ما / ل ز / د / ر ا م ی / خ ا ن / ا ن / ا ش ا / ی د ا ن / دوخت)
(۲) اگر پوسیده گردد استخوانم: (ا / گ ر / پ و / ا س ی / ا د ه / گ ر / ا د د ا / س ا ت / خ و ا / ن م)
(۳) ببرد از من قرار و طاقت و هوش: (ب / ب ر د / ا ز / م ن / ق ر ا ر ا / ط ا / ق ا ت / ه و ش)
(۴) از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد: (ا ز / خ م / ا ب ر و ی / ا ن ا / ص ا / ح و ا / ب ر ا / د ر ا / د ک / ا ش ا ن / ا خ ر ا / د م / ا گ ی ر)

۸- تقطیع هجایی کدام مصراع درست است؟

- (۱) گر من از سرزنش مدعیان اندیشم: (گ ر / م / ن ز / س ر / ا ز / ا ن / ا ش / م / د ا ع / ا ی ا / ن ن / ا د ی / ا ش م)
(۲) من اگر باده خورم و نه چه کارم با کس: (م ن / ا گ ر / ا ب ا / د ه / خ و ر م / و ن ه / چ ه / ک ا ر م / ب ا / ک س)
(۳) که در سراچهٔ ترکیب تخته‌بند تم: (ک ه / د ر / س ر ا / چ ه / ت ر ک ی ب / ت خ ت ه / ب ن د / ت م)
(۴) برو ای ناصح و بر دزدکشان خرده مگیر: (ب ر و ا ی / ن ا ص ح / و ب ر / د ز د ک / ش ا ن / خ ر د ه / م گ ی ر)

۹- با توجه به علامت هجاها، در تمام ترکیب‌های کدام گروه حذف همزه صورت گرفته است؟

- (۱) دل آزرده (U--U) / فرح‌انگیز (U--UU)
(۲) پیش آمد (U--U) / یادآور (---)
(۳) اشک آلوده (U---) / گل افشاندن (---)
(۴) چمن آرا (U---) / شهر آشوب (U--U)

۱۰- علامت هجاهای کدام مصراع درست است؟

- (۱) بدین‌سان کار او در پا میفکن (---UU--UU)
(۲) چو گل هر دم به بویت جامه در تن (U---UU---UU)
(۳) دلم را مشکن و در پا مینداز (UU---U---U)
(۴) که دارد در سر زلف تو مسکن (---UU--UU--UU)

۱۱- کدام گزینه، تقطیع بیت زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

«روزی که چرخ از گل ما کوزه‌ها کند / زنهار کاسه سر ما پر شراب کن»

- (۱) رُزی / کِ / چَرخ / از / اگِ / ال / ما / کو / زه / ها / کُ / اَند / اَرن / ها / ار / کا / سی / ای / سَ / اِ / ما / پُ / اِش / اِرا / اب / کن
(۲) رو / زی / اِ / کِ / ه / چَرخ / از / اگِ / ال / ما / کو / ز / ها / کُ / اَند / اَرن / ها / ار / کا / سی / ای / سَ / اِ / ما / پُ / اِش / اِرا / اب / کن
(۳) رو / زی / اِ / کِ / چَرخ / از / اگِ / ال / ما / کو / ز / ها / کُ / اَند / اَرن / ها / ار / کا / سی / ای / سَ / اِ / ما / پُ / اِش / اِرا / اب / کن
(۴) رُزی / که / چَرخ / اَرن / اگِ / ال / ما / کو / ز / ها / کُ / اَند / اَرن / ها / ار / کا / سی / ای / سَ / اِ / ما / پُ / اِش / اِرا / اب / کن

۱۲- در کدام بیت، آرایه «موازنه» مشاهده می‌شود؟

- (۱) بسی کوران و ره‌شیمان از او گشتند ره‌بینان / بسی جان‌های غمگینان چو طوطی شد شکرخایش
(۲) ای شمس و ای قمر تو ای شهد و ای شکر تو / ای مادر و پدر تو جز تو نسب ندیدم
(۳) گر دل گویم به پای غم پست افتاد / و جان گویم به عشق سرمست افتاد
(۴) ما برون را ننگریم و قال را / ما درون را بنگریم و حال را

۱۳- همه ابیات، آرایه «موازنه» دارند؛ به جز:

- (۱) گو: ای شکسته خاطر ما را به دست هجر / گو: ای سپرده سینه ما را به پای غم
(۲) ای فلک بی‌من مگرد و ای قمر بی‌من متاب / ای زمین بی‌من مروی و ای زمان بی‌من مرو
(۳) برگ بی‌برگی بود ما را نوال / مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال
(۴) غلام نرگس مست تو تاجدارانند / خراب باده لعل تو هوشیارانند

۱۴- معنای چند واژه، نادرست ذکر شده است؟

- «هزاردستان: بلبل / انبان: پوست / پدram: آراسته / رخام: یاقوت / صحیفه: کتاب / دغل: حيله / ملالت: سرزنش»
(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۱۵- کدام دو بیت مفهومی مشترک دارند؟

- (الف) دوزخ است این نفس و دوزخ ازدهاست / کو به دریاها نگردهد کم و کاست
(ب) عشق چو شد بحر را مانند دیگ / عشق ساید کوه را مانند ریگ
(ج) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش
(د) ما ز بالاییم و بالا می‌رویم / ما ز دریاییم و دریا می‌رویم

- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ج - د (۴) الف - ب